

belang is, is het gewenscht, dat in een volgende uitgave van dit boekje enkele verkeerde opvattingen op zuiver medisch gebied worden verbeterd.

M. DE BRUIN.

R. L. KAHN, *The KAHN Test a practical guide*. London, BAILLIÈRE, TINDALL en COX. 1928. 200 bldz., Prijs gebonden f 12.30.

KAHN beschrijft in dit boek de techniek van de reactie van het bloed en van den liquor cerebrospinalis op syphilis, zooals die sedert 1920 (nu verbeterd) door hem wordt uitgevoerd.

In vele opzichten gelijkt deze reactie op die van SACHS-GEORGI. In de resultaten komt de reactie van KAHN nagenoeg overeen met de WASSERMANN-reactie.

Als men het boek doorleest, wordt men herhaaldelijk getroffen door de uitvoerige uiteenzettingen en de nauwkeurige techniek van elk onderdeel der reactie. Om slechts te noemen: de bereiding van het antigeen uit tot poeder gewreven runderhartspier door aether en alcoholextractie en toevoeging van cholesterine, de bepaling van de concentratie antigeen-keukenzoutoplossing, die na toevoeging van serum van den patiënt, de sterkste vlokvorming in de buisjes doet ontstaan, verder de speciale schudapparaten, waarin de buisjes worden geschud van eenige seconden tot drie minuten en waardoor de vlokvorming bespoedigd wordt.

Niet alleen voor hen, die de reactie van KAHN wenschen te verrichten, is dit boek van groot nut, maar ook voor dengene, die eenig inzicht in de reactie wenscht te verkrijgen, omdat de vele practische wenken en tabellen, zoowel de uitvoering van de reactie als het zich vormen van een beeld daarvan, uitermate vergemakkelijken.

A. H. TJIN.

Immunität, Allergie und Infektionskrankheiten, uitgever Verlag der ärztl. Rundschau, OTTO GMELIN München. Bd. I Heft 1—2, 1928—1929. Prijs per kwartaal mark 5.

De redactie van bovengenoemd tijdschrift maakt in de voorrede voor het eerste nummer min of meer haar verontschuldigen, dat zij weer een nieuwe periodiek de wereld inzendt. Deze verontschuldiging is wel zeer gerechtvaardigd, want ieder medicus ziet met zeer gemengde gevoelens den wassenden stroom van tijdschriften, waarvan de uitgaven vaak volstrekt niet gerechtvaardigd schijnt en die het hem steeds moeilijker maakt den algemeenen vooruitgang van de geneeskunde te volgen. De artikelen, die het eerste nummer van dit tijdschrift vullen, zijn voor een groot deel overzichten over een bepaald onderdeel van het gebied, dat dit tijdschrift wil bestrijken. Zij kunnen echter m.i. niet de uitgave van weer een nieuwe periodiek wettigen; ze brengen weinig of geen nieuws en zouden zeer geschikt ondergebracht kunnen zijn in een der vele bestaande algemeene tijdschriften. Wil men voor specialisten een dergelijk tijdschrift uitgeven, dan zullen de artikelen ietwat dieper

op de gestelde onderwerpen en vraagstukken in moeten gaan. Al acht ik dan ook het bestaansrecht van deze uitgave niet geheel gerechtvaardigd door zijn inhoud, zoo wil ik gaarne erkennen, dat alle hier geboden stukken zeer lezenswaard en over het algemeen voortreffelijk en helder geschreven zijn. De tijd zal leeren, of er werkelijk behoefte aan een dergelijk tijdschrift bestaat en in hoeverre dit daaraan tegemoet komt.

H. J. G. WYERS

Dr. JULIUS MAINZER en LOTTE GEPPERT, *Das Leben im Sonderkindergarten* Uitgever OTTO GMELIN, München. Prijs 4.80 mark, gebonden 6 mark.

Dit boekje beschrijft de opvoeding van psychopathische kinderen onder den schoolplichtigen leeftijd in een buitenschool in Nürnberg. Volgens de plaatjes is de school prettig gelegen in een boschrijke omgeving.

De stijl van het boekje, vooral van het eerste gedeelte, dat blijkbaar door dr. MAINZER is geschreven, is voor een niet-Duitscher moeilijk en zwaar. Een herhaalde lezing bracht mij op de gedachte, of het boekje niet gewonnen zou hebben aan leesbaarheid en duidelijkheid, wanneer de schrijver zijn denkbeelden in een eenvoudiger vorm zou hebben gegoten.

Eén voorbeeld om mijn bezwaar tegen den stijl te bewijzen: Wanneer de schrijver de eerste maal over psychopathische kinderen spreekt, zegt hij ter verduidelijking Darunter verstehen wir solche, bei denen Regelwidrigkeiten auf dem Gebiete des Gefühls und Willenslebens, der Zielsetzung in der psychophysiologischen Konstitution des Kindes zu wesentlichen Teilen begründet sind, nicht solche bei denen es sich nur um Umweltschäden handelt.

De lezer, die den moed heeft om door te lezen, wordt echter beloond, want de strekking van het boekje is opbouwend. De schrijvers draven niet door in één richting, maar blijken oog te hebben voor het goede in verschillende opvoedkundige methodes en zij hebben getracht, dit goede toe te passen in hun eigen school.

Een zeer aanbevelenswaardige methode lijkt mij o.a. de volgende:

Wanneer een stuk speelgoed licht beschadigd is, wordt het weggenomen en op de reparatietafel gezet. Het kind, dat het voorwerp gebroken heeft, moet op de een of andere manier helpen bij de reparatie, al is het maar door het voorwerp vast te houden bij het herstellen. Sinds deze methode is ingevoerd, wordt in de school merkwaardig weinig gebroken. Wanneer een enkele maal als proef enkele stukken kapot speelgoed niet dadelijk gerepareerd werden, maar in de speelgoedkast bleven staan, dan waren deze in enkele dagen volkomen vernield.

FREUD wordt door de schrijvers de daemonische ziener in het zieleven genoemd. Zijn denkbeelden over „frühsexuelle Erlebnisse" bij deze kleine kinderen vinden bij de schrijvers zeer weinig instemming.

Het geheele boekje ademt een frisschen geest.

L. B. DE MONCHY.